

Potem se je vršila volitev deželnega odbora. Iz kurije veleposestnikov je bil izvoljen odbornikom poslanec dr. Schaffer, namestnikom poslanec grof Barbo, iz kurije poslancev mest in trgov je bil izvoljen odbornikom poslanec dr. Tavčar, namestnikom dr. Ferjančič, iz kurije poslancev kmetijskih občin je bil izvoljen odbornikom poslanec Povše namestnikom poslanec dr. Brejc, iz cele zbornice je bil izvoljen odbornikom poslanec Grasselli, namestnikom poslanec Kušar. Klerikalci so glasovali za dr. Kreka, oziroma za dr. Brejca.

Koncem seje so klerikalci interpelirali vlado za stran sprejetja deputacije deželnega zbora, ki je imela prositi za ustanovitev univerze.

Poslanec Hribar in tovariši so stavili dva samostalna predloga.

Prvi se tiče univerze v Ljubljani in nasvetuje:

a) Vlada se nujno pozivlja, da pospeši vse predpriprave za ustanovitev univerze in izposluje dotični kredit;

b) Izvoli se deputacija, ki pojde cesarja prosit, da odredi ustanovitev vseučilišča v Ljubljani;

c) Izvoli se odsek treh članov, ki naj se pomnoži po zastopnikih občinskega sveta ljubljanskega, „Slovenske Matice“, društva „Pravnk“ in profesorskega zbora ljubljanske bogoslovnice ter stopi v zvezo z akademično mladino v svrhu pospeševanja cele akcije;

d) Dovolji se kredit 3000 kron za dovolitev nagrad najboljšim znanstvenim spisom.

Drugi predlog zahteva z ozirom na bankerot zavarovalnice „Unio catholica“, naj vlada posveti vso pazljivost ljubljanski vzajemni zavarovalnici.

V deželno prizivno komisijo za obrtarino je bil izvoljen kot član odvetnik dr. Majaron v Ljubljani, kot namestnika pa Anton Belec v Št. Vidu in Peter Strel v Ljubljani.

V deželno prizivno komisijo za osebno dohodarino so bili izvoljeni kot člani poslanci: baron Lichtenberg, dr. Tavčar, Grasselli in Povše, kot namestniki pa poslanci: Kušar, Košak, Brejc in Ulm.

S tem je bil dnevni red končan in je deželni predsednik naznanil, da je zasedanje deželnega zbora preloženo, na kar je deželni glavar, želeč vsem poslancem srečno novo leto, sejo zaključil.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Vsestransko se potrjuje, da se tekom prihodnjih dni, koj ko bo zaključeno zasedanje deželnega zbora češkega, začno predpriprave za češko-nemške pravne konference. Pesimistične sodbe o uspehih teh konferenc se čedalje bolj množe, pač vsled tega, ker se Vsenemci čisto nič ne menijo za vladne grožnje z državnim prevratom, nego slej kakor prej odklanjajo vsako spravo. Pogajati se tudi nečejo, ako se prej ne uveljavi nemški državni jezik.

Deželni zbori, ki so bili sklicani radi dovolitve budgetnih provizorijev, so se večinoma že zopet razšli. V gališkem deželnem zboru je knez Czartorijsky v imenu vseh poljskih poslancev prečital izjavo, s katero se ostro obsoja prusko nasilstvo v wrešenski zadevi. V Nemčiji so silno razkačeni, da vlada te izjave ni zavrnila.

Bolgarska se nahaja v silno nevarni krizi. Nastala je ta kriza vsled finančnih stisk. Državni dohodki ne zadostujejo niti za pokritje obresti od državnih dolgov. Ker so se pogajanja zaradi najetja novega posojila razbila, je nastala sedanja velika kriza, iz katere si merodajni krogi ne znajo pomagati.

Rusija. — Angleški listi poročajo, da so pogajanja mej Rusijo in Kitajsko zaradi Mandžurske zelo zaostala. Gre se za to, da bi Rusija opustila okupacijo Mandžurske. Kitajski je seveda na tem veliko ležeče, sitnosti pa dela zaradi pogojev, pod katerimi hoče Rusija opustiti okupacijo Mandžurske. Rusija je sedaj naznanila Kitajski, da morajo biti pogajanja do pravoslavnega novega leta končana, sicer Rusija sploh ne opusti okupacije Mandžurske.

Angleška. — Mej angleškimi strankami se je začelo neko posebno gibanje za približevanje. Vse kaže, kakor bi želele odstraniti dušo južnoafriške vojne, ministra Chamberlaina, in spraviti na krmilo lorda Roseberryja, ki je pokazal v zadnjem svojem govoru da je vnet za mir z Buri, ako bi se ta mir dosegel pod častnimi pogoji.

Vojna v južni Afriki. — Te dni so Angleži na raznih krajih bili poraženi. Najhujše jih je zadel poraz pri Toefontainu, kjer je general Dewet naskočil taborišče generala Firmana in Angleže popolnoma potolkel. Sploh se vidi, da so se Buri s podvojeno žilavostjo lotili Angležev.

Amerika. — Mej južnoameriško republiko Venezuelo in mej Nemčijo je nastal oster konflikt. Venezuelška vlada nastopa jako provokatorično, mej tem ko se Nemčija ne upa energično nastopiti, ker slutiti, da bi vojna mej Nemčijo in mej Venezuela lahko povzročila usodepoln konflikt mej Nemčijo in Združenimi državami severoameriškimi.

Gospodarsko gibanje na Slovenskem.

V društvu »Naprej« v Gradcu govoril 5. decembra Vekoslav Kukovec.

Gospoda! Ni res, da ugodno gospodarsko stanje vselej pomeni visoko kulturno in utrjeno politično stališče naroda. Res je pa vendar, da je zdrav gospodarstveni razvoj neizogiben pogoj rasti in procvita narodov v vseh kulturnih ozirih in zlasti predpogoj politične velikosti. Zdi se mi torej umestno, ako v dobi, ko se po celi Avstriji in zunaj iste živahno razpravlja o naši dospelosti in dozorelosti za najvišje gojišče vede, za lastno univerzo, brez sramežljivosti, ker smo svojci med seboj, presodimo napredovanje našega naroda v gospodarstvenem oziru. Govorim — zelo na kratko — o gospodarstvenem gibanju na Slovenskem.

Ni še dolgo let od tedaj, ko je naše javno življenje po večini obsegalo boj za različne slovenske napise, za slovenske poštne pečate, za slovenski pouk v šolah, za slovensko uradovanje. Društveno življenje se je gibalo skoro izključno okrog bralnih društev,

pevskih, tamburaških, diletantskih, gledaliških, deloma gasilnih, izjemoma sokolskih društev. Govorniki narodovega življenja, časopisi, bili se pa boj za ravnopravnost slovenskega jezika, borili so za pridobitev v nemčurske roke padlih občin, vabili na narodne veselice, koncerte, gledališke uprizoritve, plese. Dandanes se naše javno življenje očitno giblje v precej drugih kolonijah.

Narod se živahno poteguje za dobre komunikacije, za vodovode, za uravnavo svojih rek in potokov, za zboljšanje vinogradov. Množi se število kmetijskih gospodarskih društev in zadrug, ustanavljajo se mlekarstva, kletarska, vinogradniška društva. Dan za dnevom zagleda beli dan kako konsumno društvo, dočim drugo lega v rani grob. Raste število posojilnic po Šulce Deličevem in po Reiffeisenovem načinu, porajajo se velike kreditne banke, da, gospoda, celo akcijske družbe. Delavstvo, kmetijsko ljudstvo, obrtništvo in trgovstvo se organizuje. Zrcalo javnega narodnega življenja, časopisje, razpravlja dan na dan vprašanja gospodarstvenega značaja, bije ljut boj gospodarskih interesov posameznih skupin naroda nasproti drugim. Zagovarja in bodri kmeta — ter po nepotrebnem — tudi ščuva zoper obrtnika in trgovca meščana, dočim se nasprotno trgovec in obrtnik po svojih glasilih krčevito in mrzlično postavljata v obrambo za svoj napredek. Imamo celo glasila, ki so posvečena izključno gojitvi gospodarstvenih zadev, kakor so „Kmetovalec“, „Zadruga“, „Narodni Gospodar“, „Narodnogospodarski Vestnik“. Izdajajo se knjige o gospodarstvu in o perečih družbenih vprašanjih.

Gospoda! To je prevrat! To je nova smer našega javnega življenja. Po grozovitem gospodarskem udarcu sedemdesetih let, po padu banke „Slovenije“, dviga se naš narod krepko iz dolgoletne malodušnosti glede gospodarstvenega napredka. Če se ne varam, živimo v srečnem začetku novega, živahnega gospodarskega razvoja.

Zategadelj kratko opozarjam na nujno potrebo dobre gospodarstvene politike za Slovence. To potrebo dokažem najizraziteje, ako se dotaknem slovenskih populacijskih razmer, torej ljudskega gibanja na Slovenskem — ali morebiti pravilneje — iz Slovenskega v tujino. Velja namreč o nas Slovencih isto, kar je nekoč Čeh Stransky o svojem narodu slovesno zatrdil nasproti Nemcem, da se lahko tolažimo z lastnostjo, ki se francoski imenuje fécondité. Slovenci kakor splošno Slovani se množijo znatno bolj nego romanska, tudi bolj nego germanska plemena. Mimgrede omenjeno, iz tega dejstva si je možno razlagati, da nas je Slovencev, dasiravno se nam stotine in tisoči vsako leto odtujijo, vendar precej konstantno zmiraj približno poldrugi milijon. Toda o tem nisem nameraval govoriti. Govorim o posledicah velikega razmnoževanja slovenskega plemena. Povdarjam, da se zemljišče, ki je po večini našega ljudstva vir do-

hodkov, po domače, vsakdanjega kruha, nikakor ne da v enakem razmerju povečati in razmnožiti, ampak naša domovina ostaja jednako obsežna — glede zemljišča. Izdatnost poljedelstva se istotako ne da razmerno povečati in se tudi v bodoči dobi nemara ne bode dala. Ako se ob teh razmerah ne poprimemo krepko zdrave gospodarske politike, baš sedaj, ko se dozdeva, kakor da slovenski narod dozoreva za gospodarstveni razvoj, tedaj bode statistika ljudskega gibanja še nadalje leto za letom dovajala do tistih strahovitih zaključkov.

Tisoči krepkih delavskih rok in najpraktičnejši talenti romali bodo še nadalje v velika mesta, ki se bodo, kakor populacijonistika dokazuje, tudi v bodoče progresivno večala in sprejemala v sebe izseljujoče se krepko kmetijsko prebivalstvo. Doma bodo ostajali starci, žene in otroci ter životarili, kakor se dandanes na Slovenskem životari. Gospoda moja, treba krepke jednotne gospodarske politike, tu treba energične organizacije po zdravih, jednotnih gospodarstvenopolitičnih principih! Izkoristiti treba vsa moderna sredstva, da se odpro našemu narodu doma v obrtu in trgovstvu novi viri dohodkov in da se slovenski živelj, prešedši v mesta, ne le narodno ne izgubi, ampak vsled premišljene organizacije utrdi in pomnoži in izpodriva tujce — germanizatorje.

Kako globoko naj se nasajajo sadna drevesa?

Vsak sadjerejec ve, da se mlada drevesca pri presajanju ne smejo globokeje vsaditi, nego so bila na prejšnjem mestu, v drevesnici ali drugod. Da bi se o tem gotoveje prepričal, napravil je neki sadjar pred več leti še naslednjo poskušnjo: Vsadil je iz svoje drevesnice na prosto šest enakih hruškovih drevesc in sicer dve enako globoko, kot ste bili prej, drugi dve za 16 cm in tretji dve pa za 32 cm globokeje. V naslednjih dveh letih pognali sta prvi dve močno in bujno, ostale pa borno in slabo. Nato je odkopal prav do korenin drugi dve, ostali dve pa pustil, kakor sta bili nasajeni. Odkopani dve sta začeli kmalu lepše rasti, dočim sta ostali globokeji še vedno hiral. Naslednje leto je napravil še več poskušenj z drevesci, vsadil nekatera globoko, druga plitvo, in nasledek bil je ravno tisti. Iz tega se je prepričal, da glavna napaka hiranju sadnega drevja je pregloboka saditev. Sadimo torej drevje enako globoko, kakor je bilo v prejšnji zemlji, če pa ono sadimo v močno zemljo, še za 15 do 20 cm višje, pa jo zato zagrnimo nekoliko bolj visoko z rodovitno prstjo.

jedino jamstvo za ohranitev skupnosti, za ohranitev stališča Avstrije v koncertu evropskih velesil.

Za to skrajno slabo nagodbo pa najbrž ne bo dobiti večine v dunajskem državnem zboru in tako nam utegne konec veljavnosti nagodbe in drugih pogodb in zakonov prinesiti tudi konec sedanjega parlamenta. Visoki krogi hočejo, naj se nagodba na vsak način, če treba tudi z največjimi žrtvami, obnovi, in zaradi tega moramo biti pripravljene tudi na eventualnost, da se bode temu prizadevanju žrtvoval celo parlament.

Politični krogi si ne delajo nikacih iluzij glede bodočnosti parlamenta. Jasno jim je, da je položaj skrajno kritičen, toda jasno jim je tudi, da parlament ne bo kriv, ako pride državni prevrat, ampak da zadene krivda druge faktorje, kateri hočejo jedinstvu z Ogrsko žrtvovati vse, tudi najvitalnejše interese Cislitvanske.

Z našega slovenskega stališča pa lahko rečemo, da nam je vse jedno, kaj se zgodi s tem parlamentom ker zastopstvo slovenskega naroda v tem parlamentu itak ne more priti do nobene veljave in ker na nenaravnih privilegijih osnovana premoč nemškega zastopstva v parlamentu ne privošči slovanskim narodom niti trohice pravičnosti. Naj se zgodi karkoli, Slovenci gledamo bodočnosti lahko ravnodušno v oči, ker je očitno, da nam noben prevrat ne more škoditi. Brez centralnega parlamenta je Avstrija nemogoča, a naj se novi centralni parlament osnuje na katerikoli podlagi, taka domena nemških strank, kakor je sedanji parlament, ne bo na noben način. Z.

Politični pregled.

Notranji položaj. — V nekaterih dnevih se začno predpriprave za takoimenovana pravna pogajanja mej Čehi in Nemci. V obče je sodba o eventualnih uspehih teh pravnih pogajanj jako pesimistična. Značilno je, da se je slišal celo glas, da se državni zbor sploh več ne snide, ako bi pravna pogajanja ne obetala uspehov. Sicer pa je ravno sedaj zavlada neka posebna molčečnost in se le obeta, da bo državni zbor do Velike noči morda vendar dognal budget za l. 1902, iz česar bi se dalo sklepati, da je odločitev o krizi odložena do Velike noči.

Deželni zbori so vsi opravili svoje delo in se razšli. Največ pozornosti je poleg gališkega deželnega zbora obračal nase češki, kajti pričakovalo se je, da se tam pokaže, kako mnenje imajo Čehi in Nemci glede obetanih pravnih pogajanj. To pričakovanje se je tudi res izpolnilo pri proračunski razpravi, ali pokazalo se je tudi, da pravna pogajanja ne bodo rodila posebnega sadu. Mladočehi so pa dr. Heroldu izjavili, da se pravnih pogajanj le udeleže, ker nečejo prevzeti nikake odgovornosti. Nemški liberalci so se isto tako z veliko rezervo izrekli. Vsenemci pa so direktno odklonili vsa pogajanja in isto tako češki radikaleci, v katerih imenu je dr. Baxa zahteval naj se uvede jednaka in splošna volilna pravica.

Razdelitev Češke. — Naučni minister Hartel se je obrnil do papeža s prošnjo, naj Češko razdeli v dve samonemški in štiri samočeške škofije. Ta zahteva je popolnoma v smislu nemških strank, mej tem ko se ji Čehi zelo ustavljajo.

Strankarski shod nižjeavstrijskih krščanskih socialistov se je vršil te dni na Dunaju. Značilna sta bila samo dva govora. Princ Lichtenstein je pojasnjeval, da je ustava v nevarnosti in da bodo morali drugi državni faktorji vmes poseči, če se parlament ne uda. Dr. Lueger pa je protestiral, da se iz posameznih, Nemčiji pripadajočih držav podpira gibanje „Proč od Rima“.

Afera bivšega poslanca Wolfa. — V kratkem se bo vršila v Trutnovu dopolnilna državnozborna volitev na mesto odstopivšega vsenemškega poslanca Wolfa. Le-ta se pusti po svojih prijateljih zopet kandidirati. Takorekoč v predvečer volilnega boja so Wolfovi nasprotniki pojasnili celo afero, vsled katere je Wolf bil primoran odložiti svoj mandat. Wolf je bil zapeljal hčer svojega somišljenika poslanca Tschana, jej preskrbel zdravil, da bi bila provzročila abortus, a ko se ta ni posrečil, jo je pregovoril, da se je udala Wolfovemu prijatelju Seidlu, ki se je tudi res ž njo poročil. Žena je pozneje očetu in možu vse priznala. To je dalo povod dvoboju mej Seidlom in Wolfom in je provzročilo, da je Wolf moral odstopiti.

Bosna in Hercegovina. — Zadnji čas so po ogrskih listih krožila jako detajlirana poročila glede aneksije Bosne in Hercegovine ter uredbe njenega državnopravnega položaja v okviru monarhije. Kakor poroča „Fremdenblatt“ v veleoficijoznem razglasilu, so te vesti do cela neosnovane.

Bolgarska. — Vlada je od sobranja zahtevala, naj mu dovoli dvamesečni budpetni provizorij. Sobranje je to zahtevanje odklonilo. Vsled tega je vlada parlament takoj razpustila.

Nemčija. — V sredo se je sešel pruski deželni zbor. Zasedanje je bilo otvoreno s prestolnim ogovorom, ki napoveduje brezobzirnejši boj proti pruskim Poljakom.

Italija. — Vest, da se je Italija porazumela s Francijo glede Tripolitanijske, je provzročila velikansko prelivanje črnila. Očitno je, da sta se ti dve državi zjedini, da se Italija lahko polasti Tripolitanijske, ako bi se v to dobila prilika. Prej se pa to ne zgodi. Ali bo to približanje mej Francijo in Italijo imelo kake posledice na evropsko konstelacijo, tega pač še nihče ne ve. Poloficijozno se zatrjuje, da ostane Francija še nadalje v trozvezi, a posebno verjetno to pač ni.

Vojna v južni Afriki. — V zadnjih dneh so bile razne male praske, pri katerih so bili Buri tepeni. — Chamberlain je imel v Birminghamu govor, v katerem je rekel, da se Angleška ni mogla ogniti vojne, sicer bi bila izgubila celo južno Afriko, a prav za to se mora vojna tudi brezobzirno nadaljevati.

Obrtnija.

Gospodarsko gibanje na Slovenskem.

V društvu »Naprej« v Gradcu govoril 5. decembra Vekoslav Kukovec.
(Konec.)

Še na jedno dejstvo, gospoda moja, opozarjam. Ne le v avstrijskem ustavnem življenju, ampak tudi drugod vlada princip zastopstva interesov. Kmetje tvore v javnih zastopih (državnem in deželnih zborih) svojo skupino, svojo skupino tvore mesta, trgovstvo in obrtništvo, svojo skupino ima tudi veleposestvo. Ne govorim o tem, ali je to pravilno in ali je pravično. Vprašam le, ali bode ta princip ostal še nadalje v veljavi? Gospoda, ne varajmo se! V dolgoletni dobi ostal bode še zanaprej veljaven. In kaj se

nam Slovencem obeta, dokler ostane v naši lasti skoro v vseh naših deželah in kmetijska skupina zastopnikov, poslancev?

Naš narod nikdar po številu svojih zastopnikov ne bode prišel do iste veljave, katero bi v splošnih ustavnih zastopstvih moral imeti z ozirom na število prebivalstva slovenske narodnosti, ako se ne poprimemo krepko vseh modernih sredstev gospodarske politike, da ojačimo zraven kmetijstva tudi obrt in trgovstvo in druge sloje.

Slovenski ignoranti v očigled tem dejstvom tarnajo, da je vse zastoj, ker nimamo kapitala. Ako bi Rotschild razdelil danes med Slovence, kakoršni so glede svoje gospodarske izobrazbe, toliko svojih milijonov, da bi vsak Slovenec lahko rekel, da ima dovolj, kaj mislite, gospoda, ali bi vsled tega čez kakih dvajset let gospodarstvo Slovencev bogve kako cvetelo? Ali mislite, da bi se vsled tega mi lahko čez dvajset let že tudi ponašali s cvetočo trgovino in obrtnijo? In če bi svitli cesar dal našim do grla zadolženim kmetom vse dolgove odpisati ter jih oprostiti davka za bodočih 20 let, ali bi vsled tega bili slovenski kmetje čez dvajset let vzor dobrih gospodarjev? Gospoda moja, jaz na vsem tem zelo živahno dvomim. Čujmo Angleža Smilesa in njegove življenjepise slovečih angleških izumiteljev-obrtnikov iz prejšnjega stoletja, čitajmo, kako se je angleško obrtništvo in trgovstvo iz bede in onemoglosti šele pred dobrim stoletjem začelo dvigati in na kak način je dospelo do dandanašnjega sijaja in svetovne vlade! Teženje po temeljiti gospodarski izobrazbi, proučevanje pridobitnih priložnosti, trdno zaupanje na uspeh samopomoči, dosledna, neizprosna gospodarska politika, evo je čudotvorne skrinjice, ki je zagotovila gospodarski procvit in sijaj drugim narodom in ki je jedina zmožna, dvigniti narod slovenski.

Dasiravno je pa res, da slovenski narod tiči dandanes glede politične in gospodarske izobrazbe še v globoki žalostni temi, dasiravno se nadalje v novejši dobi, kakor sem omenil, dozdeva, kakor da se hoče krepko potegniti za svoj gospodarski napredek, vendar me težijo težki dvomi, ali bode to gibanje imelo pravi uspeh. Gospoda moja, ali veste, zakaj? Ne zategadelj, ker je naše prosto ljudstvo v tem oziru nevedno, pač pa zato, ker je naša inteligenca glede temeljite gospodarstveno-teoretične in seveda tudi glede gospodarstveno-politične izobrazbe in dospelosti na stališču, da se nas ljubi Bog usmili. Neki slovenski akademično izobražen mož je nekoč kupil državne papirje. Plačal je papir, ki je imel nominalno vrednost 100 gld. vsled kurza po 102 gld. In ako je dobri možic zabavljaj, ker mu sleparski čifut papirja ni hotel dati za 100 gld. Gospoda, mislite menda, da pripovedujem bajko. In vendar je to res. Dotični mož je bil dolgočasa celo narodni voditelj, ki bi moral imeti temeljito gospodarsko izobrazbo. In taki so celi

sloji naših voditeljev. Ob vsi svoji dobri volji in dobrih namenih za narodno stvar ne dospejo dalje, nego da vidijo našo slovensko zaostalost in napredovanje drugih zlasti v gospodarskem oziru. Kako bi se pa premostil oni veliki razloček med tujim napredkom in našo zastarelostjo. tega reveži ne vedo. Če kaj store, tedaj so pa to zločinsko lahkomišelnosti gospodarski eksperimenti, katerih ponesrečenost utegne zopet za desetletja treščiti v gospodarski obup naše ljudstvo, ki s svojim začetim živahnim gospodarskim gibanjem kaže, da bi bilo pripravljeno krepko potegniti se za svojo boljšo gospodarsko bodočnost.

Toda, gospoda! nocoj je Miklavžev večer in nočem vas ob ti priliki nadlegovati s tožbami in očitaji. Sklepam in ponavljam: Slovenci smo stopili v novo dobo gospodarskega razvoja. Gospodarska izobrazba in zdrava enotna gospodarstvena politika je jedino jamstvo dobrega uspeha. Voditelji slovenstva, naša inteligenca, mora pokazati, ali je kos veliki politični nalogi, ki zagotovi začetemu gospodarskemu gibanju zaželjeni uspeh.

Kako globoko v zemljo naj se vseje seme?

O tem vprašanju in skušnjah pečal se je že marsikateri kmetovalec. Kajti prav od prave globokosti, v katero je bilo spravljeno seme v zemljo, odvisna je bila njega rast in rodovitnost. V pravi legi semena v zemlji so namreč pogoji, ki mu dajejo živelj, to so namreč vlaga, toplota, primeren zrak in tudi nekaj svetlobe od solnca. Jedno in drugo naj primanjkuje, pozna se to brž na rasti mlademu semenu.

V obče se trdi, da čim drobnejše je zrnce, tem plitveje se mora vsejati. Spet pa se ugovarja, da se preveč plitvo vsejano seme rado posuši in korenine spušča, med tem ko globokejšje vsejano seme lažje obdrži svojo kal.

Nekdo je preskušaval semena glede globokosti nasetve ter prišel do zaključka, da je pognalo seme od jedne merice:

palcev	globoko vsejanih	dneh	zrn
na 6		po 23	81
" 5	" "	" 22	171
" 4	" "	" 21	720
" 3	" "	" 20	1427
" 2	" "	" 18	1595
" 1½	" "	" 15	1610
" 1	" "	" 12	1461
" ½	" "	pa " 11	526

Iz tega se razvidi velika razlika, ki izvira vsled globokosti nasejanja. Pameten kmet bo gotovo de